

1. domače branje: Krst pri Savici (F. Prešeren)

1. Kakšna je zunanja zgradba pesnitve?

Pesnitev je sestavljena iz:

- posvetilnega soneta Matiji Čopu,
- Uvoda s 26 trovrstičnimi kiticami oz. terciami,
- Krsta s 53 osemvrstičnimi kiticami.

2. Utemelji trditev, da je Uvod epski, Krst pa lirski!

Uvod v precej strtnjeni obliki pripoveduje dogodek, in sicer boj med pogani in kristjani, Krst pa se preusmeri v notranji boj Črtomira.

3. Kako razumeš posvetilni sonet Matiji Čopu?

Posvetilni sonet Matiji Čopu razumem predvsem kot pesnikovo vdajo usodi. Na to me je navedel predvsem verz "Pokopal misli visokoleteče, želja neizpolnjenih sem bolečine...".

3a) Za katero svetovno nazorstvo se izreče pesnik?

Pesnik se izreče za krščanstvo, ker meni, da je srečen le tisti, ki "up sreče onstran groba v prsih hrani".

3b) Ugotovi, katere tri teme so nakazane v posvetilnem sonetu! Katera je poudarjena?

Najbolj vidna je vsekakor prezgodnja smrt Matije Čopa, za katero pravi, da mu je bila "lek ljubezni stari rani". Tu se skriva druga tema, in sicer ljubezen do Primičeve Julije. Tretja tema pa je vera v posmrtno življenje, ki ga uči krščanstvo.

4. Zakaj je Črtomirovo življenje tako nesrečno?

Črtomir je s svojo skupino soborcev eden zadnjih poganov na Slovenskem in z njimi brani svojo vero. Po bitki pri Ajdovskem gradcu po čudežu edini ostane živ. "Stari stebri slovenstva" so mrtvi, dežela je pod jarmom tujcev. Poleg vsega ga muči tudi nesrečna ljubezen do Bogomile. Prepričan je bil, da je vera očetov edina prava, sedaj pa mu dogodki kažejo, da je obstoj neke vere odvisen tudi od števila njenih pripadnikov in njihove vojaške moči.

5. Kakšen je Črtomirov odnos do krščanske vere? Zakaj se da krstiti?

Črtomir pravgotovo nima dobrega odnosa do krščanske vere, ker jo ni uspel niti dobro spoznati. Kolikor jo je spoznal, se mu je kazala kot vojna vihrain nasilje. Nato ga pri slapu Bogomila pouči o dobroti in ljubezni krščanskega boga in ga prepriča, da bosta uživala srečo in ljubezen v posmrtnem življenju in da je sedaj njegova edina pot, da se da krstiti in da gre za duhovnika.

6. Zakaj se krsti Bogomila?

Ko je šla nekega dne v vas vprašat, kako gre Črtomirovi vojski, se je seznanila s človekom, ki je učil krščansko vero. Ker ji je rekel, da je nov in da ne ve, kje bi prenočil, ga je peljala domov. Tam je njej in očetu razložil temelje krščanske vere in ju krstil.

7. Opredeli se o Črtomirovi odločitvi in svoje odločitve utemelji!

Črtomir, ki ga Prešeren ves čas Uvoda predstavlja kot trdnega in neustrašnega bojvnika, se ukloni želji svoje ljubezni in se da krstiti. S tem pravzaprav izbriše svojo pogansko preteklost in "ovrže postave očetov". Tako dokaže, da je pripravljen tudi popuščati. S tem je že vse v redu, ampak če gre za odločitve o svojem verskem prepričanju in o poteku lastnega življenja, se pač moram zamisliti. Kako je le dopustil, da je nekdo drug odločal o poteku njegovega življenja? Ali je bil tako na dnu z moralo in egom po tem, kar mu je povedala Bogomila? Očitno, saj neustrašen bojevnik njegovega kova ne bi popustil kar tako, saj je vendarle šlo za njegovo življenje. Če bi bil jaz na njegovem položaju, bi se pravgotovo raje vrgel v prepad, kot pa da bi se pustil krstiti. Prešeren bi Krst lahko zaključil povsem drugače, z bolj junaškim koncem, vendar ga je zaključil tako kot ga je verjetno zaradi izkušenj iz svojega nesrečnega življenja. V pesnitvi je ves čas prisotna iskrica upanja, tako kot je Prešeren ves čas upal na srečo v posmrtnem življenju, na kar me napelje verz v posvetilnem sonetu Matiji Čopu.

8. Kakšne se zgodovinske okoliščine, v katere je postavljeno dogajanje?

Dogajanje je postavljeno v 8. stoletje, v čas pokristjanjevanja Slovencev. To je čas, ko je bilo krščanstvo že domala edina vera v Evropi. Pojavljali so se zametki fevdalne ureditve, na kar kaže tudi ti, da je Prešeren večkrat omenil neke gospode, ki naj bi podjarmili našo deželo. Krščanstvo se ni več širilo samo od sebe, zaradi svojega nauka, ampak so ga nekateri hoteli širiti zaradi lastne varnosti in udobnosti. Če je namreč več različnih ver skupaj, potem vedno obstaja nevarnost, da bo prišlo do spopadov; če je na istem prostoru le ena vera, težko pride do večjega konflikta. Očiten primer: Bosna. Na žalost. Kako strašna slepota je človeka!